

Næstveds Søjler

1426 - Kong Erik gav – kong Erik tog!

Det forlyder, at kong Erik 7. af Pommern nu har genindtaget den ældgamle kongeby Næstved, som hans forgænger Erik 3. Lam i 1140 i store træk gav til det dengang nystiftede Skovkloster.

I 1135 stiftede kongedatter Bodil og hendes sønner Skovkloster. Kong Erik 3. Lam understøttede i 1140 den ny stiftelse ved at give det kongens handelsafgifter af torvet (dvs. alle de penge, vi betaler onsdag og lørdag til klostrets byfoged, når vi handler på torvet), de fleste bøder af bytinget ved torvet (dvs. de bøder vi betaler til byfogeden, når han som dommer på bytinget idømmer os bøder (bortset fra de højeste bøder, dem har kongen altid forbeholdt sig selv!), samt den afgift vi kalder Midsommergælden, som vi betaler af alle ejendomme i byen til sankthans.

Kong Erik af Pommern har gennem 1420'erne til sit købstadsprivilegium for Næstved af 6. juni 1426 konfiskeret alle disse indtægter, hvilket betyder et alvorligt indgreb i Skovklosters økonomiske grundlag. Dermed indtræder kongen igen i Næstved i den rolle, som han har i næsten alle danske byer som byens herre. Man kan sige, vi er tilbage ved normalen efter 286 år!

For at markere, hvad der er sket, har kongen allerede beslaglagt Næstved Bys signet, som vort byråd bruger til at besegle vigtige aftaler. Det rummer jo som alle ved Sct. Peders nøgler over Susåens strøm, og de to nøgler, som er Sct. Peders nøgler til Himmerige, refererer til Skovkloster, som jo egentlig hedder Næstved Sct. Peders Kloster (hvad de fleste nok har glemt). Vi har i Næstved brugt byvåbenet fra engang før 1280, altså i snart 150 år.

Nu har kongen fået sin kongelige stempelgravør til at indgravere en kongekrone mellem nøglerne for at vise, at det nu er hans by fuldt og helt. Det bliver spændende at se, hvor længe det holder. Mon det stadig vil være Næstveds byvåben om 600 år?

Palle af Karrebæk (Palle Birk Hansen)